

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ, КРЕДИТ

залучати додаткові кошти за некомерційних фондів; використання грантової підтримки дослідних проектів та освітніх інновацій; розширення списку платних послуг, що надаються навчальними закладами.

Дефіцитні бюджети на освіту, нерегулярне надходження бюджетних коштів і непрозорість їхнього розподілу на обласному і місцевому рівні мають за наслідки зниження якості й ефективності освітніх послуг. Крім того, перекладання значної частини витрат на батьків є подвійним тягарем, оскільки вони вже сплатили податки. Все це, а також брак належного контролю за цільовим використанням бюджету призводить до падіння довіри населення до державної системи освіти.

Список використаних джерел

1. Конституція України – Закон України № 254к/96-ВР від 28.06.1996. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
2. Про державний бюджет на 2012 рік: Закон України від 12.2010 р. №4282-VI] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Про Державний бюджет на 2013 рік: Закон України від 12.2013 р. №715-VII] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. Про державний бюджет на 2014 рік: Закон України від 16.01.2014 р. №719-VII] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
5. Ніколаєнко С. М. Вища освіта – джерело соціально-економічного і культурного розвитку суспільства / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2005. – 319 с.
6. Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2014/15 навчального року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України.. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

References

1. The Constitution of Ukraine - the Law of Ukraine № 254k / 96-VR of 28.06.1996. : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
2. On the State Budget for 2012: The Law of Ukraine from 12.2010 g. №4282-VI] : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. On the State Budget for 2013: The Law of Ukraine from 12.2013 g. №715-VII] : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. On State Budget for 2014: the Law of Ukraine of 01.16.2014 p. №719-VII] : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
5. Nikolayenko S.M. Higher Education - a source of socio-economic and cultural development of society. K: Knowledge, 2005. - 319 p.
6. Basic indicators of higher educational institutions of Ukraine at the beginning of the 2014/15 academic year : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. The official site of the State Statistics Service of Ukraine. : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Коверник Наталія Василівна, викладач кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»
вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Київська обл., Україна, 08401
e-mail: kovernuk13@mail.ru

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Коверник Наталья Васильевна, преподаватель кафедры финансов, денежного обращения и кредита ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»
ул. Сухомлинского, 30, г. Переяслав-Хмельницкий, Киевская обл., Украина, 08401
e-mail: kovernuk13@mail.ru

AUTHOR DETAILS

Kovernyk Natalia, lecturer in finance, monetary and credit
Hryhorii Skovoroda Pereiaslav-Khmelnyskyi State Pedagogic University, State Higher Education Institution
Sukhomlynskooho str/, 30, Pereiaslav-Khmelnyskyi, Kyiv reg, Ukraine, 08401
e-mail: kovernuk13@mail.ru

УДК 336. 13. 051

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА В МЕХАНІЗМІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Кучер Г.В.

Предметом дослідження є питання використання фінансових ресурсів державного сектора як складової державного регулювання суспільного розвитку.

Метою дослідження є розкриття ролі та особливостей використання фінансових ресурсів державного сектора економіки в механізмі фінансово-кредитного регулювання розвитку країни.

Методи дослідження. У роботі застосовано ряд загальнонаукових та специфічних методів і підходів, у тому числі діалектичний, системний, синтезу та методи наукового абстрагування, порівняльного і факторного аналізу, історичний та логічний підходи.

Результати роботи. Розкрито роль та значення фінансових ресурсів державного сектора у економічній системі держави. Узагальнено їх вплив на нарощування фінансового потенціалу розвитку держави. Сформульовано завдання перерозподілу фінансових ресурсів через механізм фінансово-кредитного регулювання

розвитку держави. Визначено значення бюджетного фінансування суспільного розвитку та переваги комплексного проектного фінансування. Акцентовано увагу на доцільність застосування боргового механізму фінансування розвитку в умовах трансформаційної економіки, активізації використання ринкової і неринкової складової, та комплексних підходів до фінансування проектів.

Галузь застосування результатів роботи. Фінансова політика держави та механізм її реалізації.

Висновки. Фінансові ресурси виступають умовою, джерелом та результатом суспільного відтворення, відображають процеси розподілу й перерозподілу ВВП. Від результативності та ефективності їхнього використання залежить формування, зростання фінансового потенціалу як окремих економічних суб'єктів, державного сектора економіки, так і всієї країни. Враховуючи структурні взаємозв'язки формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, важливим є врахування результативності використання ресурсів крізь призму інноваційного потенціалу, ступеня використання фінансових ресурсів, джерел формування фінансових ресурсів, ризиків і загроз. Фінансова підтримка з боку державних органів дозволяє забезпечити комплексне фінансування проектів розвитку держави, прогресивність та інноваційний характер розробок, стимулювати розвиток різних сфер та галузей економіки. Комбіноване проектне фінансування дозволяє комплексно вирішувати місцеві, регіональні та міжрегіональні питання розвитку, забезпечувати оптимальне використання бюджетних коштів, державних боргових інструментів із урахуванням механізму державно-приватного партнерства та заощаджень населення, позитивно впливати на розвиток фінансового ринку та інвестиційного потенціалу держави в цілому. Застосування комплексного підходу до ефективного та результативного використання фінансових ресурсів державного сектора економіки дозволяє активно впливати на процес нарощування фінансового потенціалу країни, впроваджувати заходи й інструменти для підвищення ефективності фінансово-кредитного регулювання економічного розвитку держави.

Ключові слова: фінансові ресурси державного сектора економіки, бюджет, бюджетні витрати, бюджетне фінансування, фінансовий потенціал розвитку, механізм фінансово-кредитного регулювання державного розвитку.

ФИНАНСОВЫЕ РЕСУРСЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ В МЕХАНИЗМЕ ФИНАНСОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВА

Кучер Г.В.

Предметом исследования является вопрос использования финансовых ресурсов государственного сектора как составляющей государственного регулирования общественного развития.

Целью исследования является раскрытие роли и особенностей использования финансовых ресурсов государственного сектора в механизме финансово-кредитного регулирования развития страны.

Методы исследования. В работе применен ряд общенаучных и специфических методов и подходов, в том числе диалектический, системный, синтеза и методы научного абстрагирования, сравнительного и факторного анализа, исторический и логический подходы.

Результаты работы. Раскрыты роль и значение финансовых ресурсов государственного сектора в экономической системе государства. Обобщено их влияние на наращивание финансового потенциала развития государства. Сформулированы задания перераспределения финансовых ресурсов через механизм финансово-кредитного регулирования развития государства. Определены значение бюджетного финансирования общественного развития и преимущества комплексного проектного финансирования. Акцентируется внимание на целесообразности применения долгового механизма финансирования развития в условиях трансформационной экономики, активизации использования рыночной и нерыночной составляющих, и комплексного подхода для финансирования проектов.

Область применения результатов работы. Финансовая политика государства и механизм ее реализации.

Выводы. Финансовые ресурсы выступают условием, источником и результатом общественного воспроизводства, отражают процессы распределения и перераспределения ВВП. От результативности и эффективности их использования зависит формирование, рост финансового потенциала как отдельных экономических субъектов, государственного сектора экономики, так и всей страны. Учитывая структурные взаимосвязи формирования, распределения и использования финансовых ресурсов, важно учитывать результативность использования ресурсов через призму инновационного потенциала, степень использования финансовых ресурсов, источников формирования финансовых ресурсов, рисков и угроз. Финансовая поддержка со стороны государственных органов позволяет обеспечить комплексное финансирование проектов развития государства, прогрессивность и инновационный характер разработок, стимулировать развитие различных сфер и отраслей экономики. Комбинированное проектное финансирование позволяет комплексно решать местные, региональные и межрегиональные вопросы развития, обеспечивать оптимальное использование бюджетных средств, государственных долговых инструментов с учетом механизма государственно-частного партнерства и сбережений населения, положительно влиять на развитие финансового рынка и инвестиционного потенциала государства в целом. Применение комплексного подхода к эффективному и результативному использованию финансовых ресурсов государственного сектора экономики позволяет активно влиять на процесс наращивания финансового потенциала страны, внедрять мероприятия и инструменты для повышения эффективности финансово-кредитного регулирования экономического развития государства.

Ключевые слова: финансовые ресурсы государственного сектора экономики, бюджет, бюджетные расходы, бюджетное финансирование, финансовый потенциал развития, механизм финансово-кредитного регулирования государственного развития.

FINANCIAL RESOURCES OF THE PUBLIC SECTOR ECONOMY IN THE FINANCIAL-CREDIT MECHANISM OF THE STATE DEVELOPMENT REGULATION

Kucher G.V.

The research subject is the issue of using the financial resources of the public sector economy as a part of the state development regulation.

The article purpose is to define the role and features using financial resources of the public sector economy in the financial-credit mechanism of the state development regulation.

The research methods. The paper used the set of specific and general scientific methods and approaches, such as dialectic, synthesis and methods of scientific abstraction, comparative and factor analysis, historical and logical approach.

Results. The role and significance of the public sector financial resources in the state economic system were offered. Their effect on the increasing financial potential of the state development was generalized. Task of the financial resources reallocation through the financial-credit mechanism of the state development regulation were formulated. Features of the budget financing for society development and the advantages of the complex project financing were defined. Attention was focused on expediency of application the debt mechanism for development financing in terms of the transformation economy, enhance of using market and non-market components and comprehensive approaches to project financing.

Sphere of application results. Conclusions and suggestions are useful for improving financial policy and financial-credit mechanism of the state development regulation.

Conclusions. Financial resources are the condition, the source and the result of social reproduction. They reflect the processes of distribution and redistribution of GDP. Efficiency and effectiveness of their use are determined on the formation and growth of financial potential of enterprises, private and public sectors and financial potential whole country. Considering the structural relationship formation, distribution and use of financial resources, it is important to take account of the efficiency of resource use through the prism of innovation potential, degree of using financial resources, the sources of forming financial resources, risks and threats. Financial support from the public agencies allows provide comprehensive financing of the state development projects, progressive and innovative development. It will stimulate the development of the different spheres and industries economy. The combined project financing allows to solve local, regional and inter-regional development issues. This can provide optimal use of budgetary funds and government debt instruments. The using up of the public-private partnerships mechanism and household savings allow provide a positive result on the financial market and growth the investment potential of the country as a whole. An integrated approach to efficiency and effectiveness of financial resources of the public sector can provide growth of the financial potential and improvement the financial-credit mechanism of the state development regulation.

Keywords: financial resources of the public sector economy, budget, budget expenses, budgetary financing, financial potential of development, financial-credit mechanism of the state development regulation.

Вступ. Фінансування процесу суспільного розвитку потребує врахування багатьох факторів, зокрема фінансової бази економічного суб'єкта, наявності кредиторської чи дебіторської заборгованості, кредитні рейтинги та здатність економічних суб'єктів акумулювати необхідні ресурси, що тісно пов'язано із соціально-економічною та політичною ситуацією в країні та світі, станом розвитку фінансових ринків, інвестиційним кліматом тощо.

Фінансовий потенціал державного сектора економіки є визначальним у забезпеченні економічного розвитку економіки, оскільки він через процес суспільного відтворення впливає на формування та накопичення багатства держави, дозволяє уряду країни фінансувати та здійснювати різного роду заходи щодо регулюючого та стимулюючого впливу на усі сфери та галузі економіки, включаючи адміністративні методи управління.

Актуальність. Перерозподіл ВВП між секторами, галузями, суб'єктами економічної системи відбувається як результат фіскально-бюджетної політики держави, що впливає на фінансовий потенціал господарюючих суб'єктів, бюджетів різних рівнів, державного сектора та їх фінансову спроможність й стійкість, рівень податкового навантаження. Бюджетне фінансування різних сфер та галузей економіки має забезпечувати стимулюючий характер та поступальний розвиток країни.

В умовах ринкової економіки забезпечити розвиток економічної системи держави можливо за допомогою державного регулювання через фінансовий механізм, зокрема : нормативно-правове забезпечення процесів перерозподілу ВВП, формування, накопичення та використання фінансових активів в державі, зовнішніх фінансово-інвестиційних потоків, а також безпосередньо через бюджетний механізм впливаючи на фінансовий стан та фінансову спроможність центральних органів влади й управління, місцевих громад, суб'єктів державної та комунальної власності, що в свою чергу впливає на інших учасників суспільного виробництва, незалежно від їхньої форми власності та рівня й сфери господарювання.

Аналіз публікацій по проблемі. Дослідження фінансування завдань та функцій держави, його соціально-економічні наслідки та взаємозв'язки здійснили М. Афанасьєв [1], Дж. Б'юкенен [2], М. Масгрейв [2], Ш. Бланкарт [3], Т. Боголіб [4], А. Вагнер [5], О. Василик [6], Н. Демчишак [7], І. Запатріна [10], Дж. Кейнс [11], Ф. Кене [12], М. Крупка [13], Л. Лисяк [15], І. Лютий [16], Д. Полозенко [17], В. Сенчагов [18], Дж. Стігліц [19], В. Федосов [21], І. Чугунов [9, 22] та інші.

Формулювання мети дослідження. В умовах обмеженості фінансових ресурсів надзвичайно важливим є підвищення ефективності й результативності використання фінансових ресурсів державного сектора економіки та посилення впливу його фінансового потенціалу розвитку на національну економіку. Метою цієї статті є розкриття ролі та особливостей використання фінансових ресурсів державного сектора економіки в механізмі фінансово-кредитного регулювання розвитку країни.

Викладення основного матеріалу. Останні роки увага вчених та практиків до даного питання значно зростає, оскільки наявні потреби у формуванні нових підходів та механізмів щодо активізації розвитку державного сектора, територіальних громад, суб'єктів економічної діяльності та економіки країни в цілому. Тому дослідження ефективності розвитку економіки мають базуватися не лише на досягнутому рівні використання ресурсів, але й із урахуванням потенційних можливостей виробництва [20].

Фінансові ресурси державного сектора економіки є важливими для забезпечення економічного розвитку економіки, оскільки через процес суспільного відтворення впливають на формування та накопичення багатства держави і на останнє звертає увагу Кене Ф. [12]. Значну роль у цьому відіграє держава, яка в процесі розробки та реалізації поточної та середньострокової фінансової політики здійснює перерозподіл ВВП між різними рівнями та ланками бюджетної системи, тим самим оптимізуючи та скеровуючи фінансові потоки в державі. Уряд країн забезпечує фінансування та проводить різного роду заходи щодо регулюючого та стимулюючого впливу на усі сфери та галузі економіки, застосовуючи різного ступеня адміністративні методи управління.

Посилення результативності та ефективності використання фінансових ресурсів державного сектору економіки потребує формування такого механізм створення, залучення та перерозподілу фінансових ресурсів, що дозволяє забезпечити інновації у виробничій, фінансовій, кредитній та інституційній сферах, а також нарощувати фінансовий потенціал розвитку країни [14]. Активізація незалученого або невикористаного фінансового потенціалу має відбуватися

на різних етапах функціонування економічної системи, особливо для її фінансування на етапах відновлення та розвитку. Комплекс заходів щодо активізації фінансового потенціалу визначається рівнем функціонування економічних суб'єктів та їх повноваженнями щодо даних питань. Забезпечити формування умов, кількісних та якісних змін відновлювальних процесів у економічній системі варто із застосуванням комплексного підходу до процесу розвитку та за рахунок підвищення результативності перерозподілу фінансових ресурсів, ефективності використання власного та залученого, оцінки ступеня задіяного та незадіяного фінансового потенціалу як інструменту фінансування розвитку та удосконалення його механізму в цілому. Використання фінансових ресурсів державного сектора в механізмі фінансово-кредитного регулювання розвитку держави подано на рис. 1.

Враховуючи структурні взаємозв'язки формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, що впливають на нарощування фінансового потенціалу, важливим є врахування наступних аспектів [9]: результативності використання ресурсів крізь призму інноваційного потенціалу, ступеня використання фінансових ресурсів (активізації фінансового потенціалу: поточний потенціал, задіяний потенціал, фінансовий потенціал розвитку [14, 23], стратегічний потенціал), за механізмом розвитку [20]: екстенсивний (традиційний), інтенсивний, екстенсивно-інтенсивний (змішаний), за джерелами формування фінансових ресурсів: внутрішні, зовнішні, власні, залучені, запозичені, інші джерела.

Зазначене можливе за рахунок використання незадіяного фінансового потенціалу. Актуальним стає питання активізації використання таких джерел фінансування розвитку: похідні цінних паперів, ресурси страхових компаній та недержавних пенсійних фондів, міжнародних фінансово-кредитних установ та організацій, із урахуванням результативності попередньої співпраці та успішно проведених інновацій.

Досконалість планування та прогнозування тенденцій формування фінансових ресурсів державного сектора економіки забезпечує точність обчислення розмірів фінансового стану, державних фінансових резервів, потреби у зростанні податкових та кредитних надходжень, результативність та ефективність використання фінансових та кредитних ресурсів, резервів.

Визначення можливостей використання незадіяного фінансового потенціалу потребує розробки й реалізації відповідних складових фінансово-кредитної політики держави, врахування наявності достатніх обсягів фінансово-кредитних ресурсів на ринку, можливостей та здатності швидко залучати необхідні ресурси із застосуванням фінансових інновацій, забезпечення ефективності та результативності їх залучення й використання.

Реалізація завдання щодо задіяння невикористаного фінансового потенціалу може полягати у здійсненні наступних заходів:

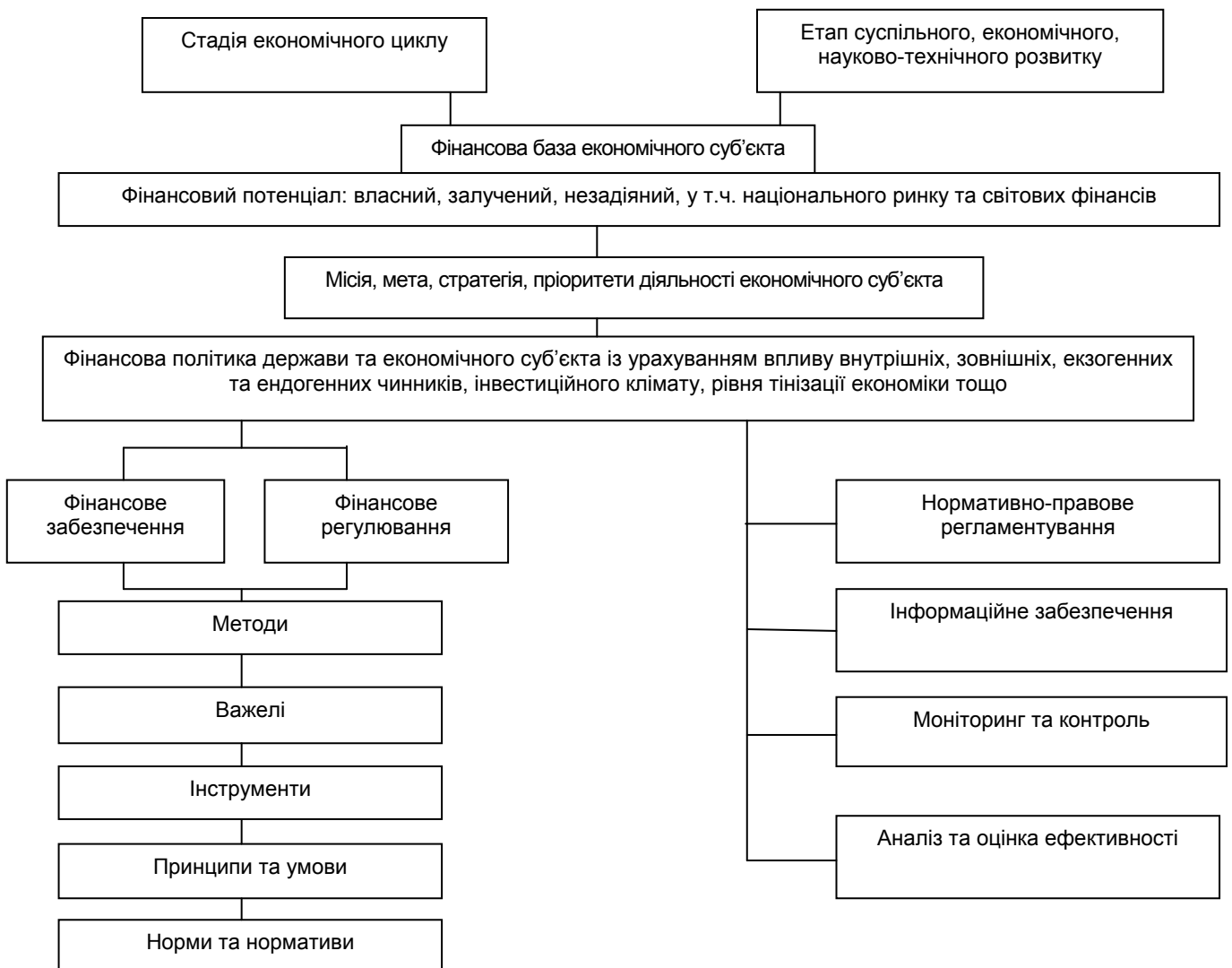

Рисунок 1. Схема механізму фінансово-кредитного регулювання економічного розвитку держави

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ, КРЕДИТ

- посилення заінтересованості органів державної влади та органів місцевого самоврядування у розширенні доходної частини бюджетів шляхом закріплення за ними на довгостроковій джерел фінансування розвитку;
- вдосконалення податкової системи держави, зокрема системи місцевих податків і зборів, підвищення їх ролі у формуванні місцевих бюджетів;
- поширення практики об'єднання на договірних засадах фінансових та інших ресурсів для вирішення місцевих, регіональних та загальнодержавних питань розвитку, оптимального використання бюджетних коштів;
- розмежування завдань та цілей суспільного розвитку, що мають фінансуватися за рахунок бюджетних та не бюджетних фондів грошових коштів, з метою зміцнення фінансової бази державного та місцевих бюджетів, скорочення обсягів бюджетного перерозподілу ВВП, підвищення ролі територіальних громад та відповідного законодавчого їх врегулювання;
- впровадження механізмів заохочення заощаджень населення та посилення їх інвестиційної активності через систему інвестиційних фондів та банків за участю держави й місцевого самоврядування з метою збільшення інвестиційного потенціалу держави та територіальної громади;
- запровадження механізмів залучення інвестиційних ресурсів для фінансування державних, територіальних та спільних проектів інвестиційно-інноваційного розвитку;
- підвищення ефективності використання земельних та природних ресурсів;
- використання різних підходів до стимулювання зайнятості населення як за допомогою створення нових якісних робочих місць із високим рівнем оплати праці, так і з застосуванням механізмів самозайнятості, неповної зайнятості, роботи вдома, виконання творчих робіт без прив'язки до офісу тощо.

Протягом тривалого часу головний акцент у використанні фінансових ресурсів в інвестиційному процесі робиться на бюджетні чи іноземні інвестиції враховуючи їх масштабність, і лише останні роки почали приділяти значну увагу ризикам та загрозам, які вони із собою привносять, при цьому не у повній мірі враховуються приховані потенційні можливості національних учасників, оскільки це потребує формування відповідної нормативно-правової бази, прийняття політичних, економічних та фінансових рішень. Але використання даного джерела дозволяє покращити доступ до інвестиційних ресурсів та позитивно вплине на скорочення потреб у бюджетному фінансуванні видатків розвитку, забезпечить можливість використання фінансово-кредитних інструментів необхідних для реалізації державних програм та досягнення суспільних пріоритетів.

В умовах капіталодефіцитних країн особлива увага має бути приділена іноземним інвестиціям в економіку країни, що потребує відповідної державної інвестиційної політики та нормативно-правового регулювання. Вагоме їх значення у формуванні не лише конкурентоспроможних підприємств, галузей, але й нових робочих місць, що відповідають сучасним виробничим та управлінським технологіям, потребують висококваліфікованих фахівців, забезпечують високий рівень продуктивності праці, оплати праці. У сучасних умовах міжнародний рух капіталу, що включає рух інвестиційних капіталів, може передбачати не просто вкладання інвестиційних капіталів, а переміщення підприємств з одних країн до інших, що може розглядатися як «міграція робочих місць» [7] із відповідними соціально-економічними наслідками. Створення нових підприємств іноземними компаніями забезпечують «входження» в країну нових, ефективних, запроваджуваних в інших країнах науково-технічних розробок, що комплексно впливає на соціально-економічний розвиток підприємств, галузей, регіонів та держави в цілому. Роль держави в даному контексті має полягати у визначенні критеріїв надходження іноземних інвестицій в країну відповідно до пріоритетів соціально-економічного розвитку, проектів, що підтримуються державою, засад та механізмів їх функціонування та оподаткування.

Запровадження проектного фінансування дозволяє комплексно вирішувати місцеві, регіональні та міжрегіональні проблеми розвитку, забезпечувати оптимальне використання бюджетних коштів із урахуванням механізму державно-приватного партнерства та заощаджень населення, що позитивно вплине на розвиток фінансового ринку та інвестиційного потенціалу як територіальної громади, так і держави в цілому.

Особливе значення набувають фінансові ресурси державного сектора економіки при формуванні, накопиченні та використанні фінансового потенціалу населення (домогосподарств). Розвиток ринкової економіки та демократизація суспільного життя формують сприятливі умови для активізації діяльності домогосподарств, приватних підприємств, сімейного бізнесу, малих підприємств та ін. Їх роль у національній економічній системі неоднозначна. З одного боку, вони виступають засобом «вживання для бідних», способом диверсифікації зайнятих у сільському господарстві [7], з іншого, рушійною силою розвитку економічних систем, враховуючи їх частку у (доходах, депозитах...), а також те, що окремі види робіт не передбачають виплати винагороди чи заробітної плати (наприклад, самозайнятість, робота на присадибній ділянці, тощо) або виплати, здійснюються неофіційно.

Актуальності у сучасних умовах набуває здійснення заходів щодо формування інвестиційних фондів розвитку країни в цілому, державного сектора, територій, у тому числі за допомогою випусків інструментів державних та місцевих позик. Світовий досвід свідчить про важливість та значущість таких операцій у розвитку фінансового потенціалу адміністративно-територіальних одиниць.

Важливу роль у формуванні, накопиченні та використанні фінансового потенціалу в цілому та державного сектору економіки зокрема відіграє ефективний, висококваліфікований, високотехнологічний фінансовий менеджмент. З одного боку, його можна розглядати як діяльність, пов'язану із отриманням визначених результативних фінансових показників за оптимальних витрат, та, з іншого, як результативний інструмент використання людського капіталу. При цьому варто враховувати, що наявність та його застосування потребують фінансових витрат, пов'язаних із забезпеченням відповідної підготовки та оплати праці власних фахівців та оплатою послуг фахівців, залучених з-за кордону. Це, в свою чергу, дозволяє зробити висновок, що державне фінансування освіти, науки, науково-дослідних розробок не лише впливає на формування, накопичення та використання людського капіталу та відповідного потенціалу країни, але й на фінансовий потенціал державного сектора економіки та країни в цілому.

Забезпечення розвитку територій, регіонів, місцевих громад і всієї держави визначається не лише активізацією використання фінансових ресурсів державного сектора економіки, але й за допомогою поєднання зусиль із приватним сектором, визначенням спільних інтересів, пріоритетів та активним впровадженням заходів, пов'язаних із розвитком механізмів фінансового забезпечення заходів в сфері державно-приватного партнерства.

Фінансова підтримка з боку державних органів дозволяє забезпечити комплексне фінансування проектів розвитку держави, прогресивність та інноваційний характер розробок, стимулювати розвиток різних сфер та галузей економіки, та приведе до формування нових та удосконалення діяльності існуючих фінансово-кредитних інститутів, формування та

покращання методик такої співпраці, нових ініціатив та напрямів, що в результаті забезпечить зростання ВВП та фінансового потенціалу усіх учасників суспільного відтворення.

Висновки. Реальні фінансові ресурси виступають умовою, джерелом та результатом суспільного відтворення, відображають процеси розподілу й перерозподілу ВВП. Від їх наявності залежить державне фінансування суспільного розвитку та соціально-економічних проектів у державі в цілому. Від результативності та ефективності їхнього використання залежить накопичення, зростання фінансового потенціалу як окремих суб'єктів економічних відносин, державного сектора економіки, так і всієї країни.

Застосування комплексного підходу до ефективного та результативного використання фінансових ресурсів державного сектора економіки дозволяє активно впливати на процес нарощування фінансового потенціалу країни, впроваджувати заходи й інструменти для підвищення ефективності механізму фінансово-кредитного регулювання економічного розвитку держави.

Список використаних джерел

1. Афанасьев М.П. Модернизация государственных финансов / М.П. Афанасьев, И.В. Кривоогов. – 2-е изд. – М. : Изд. дом ГУ ВШЭ, 2007. – 440 с.
2. Б'юкенен Дж. Суспільні фінанси і суспільний вибір / Дж. Б'юкенен, М. Масгрейв, А. Ричард ; [пер. з англ. автор перекладу А.В. Іщенко] – К. : Вид.Дім «Києво-Могилянська Академія», 2004. – 176 с.
3. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії : вступ до фінансової науки / Ш. Бланкарт; [пер. з нім. передм. та наук. ред. В. М. Федосова]. – К. : Либідь, 2000. – 654 с.
4. Боголіб Т. М. Місцеві фінанси / Т. М. Боголіб. - К. : Корпорація, 2013. – 464 с.
5. Вагнер А. Теория финансов / А. Вагнер. – Л. : Петроком, 1993. – 231 с.
6. Василюк О. Д. Теория финансов. / О.Д. Василюк – К. : НІОС. – 2000. – 416 с.
7. Всемирный банк. 2012 год. Обзор Доклада о мировом развитии – 2013: Занятость. Вашингтон, округ Колумбия: Всемирный банк. Лицензия: Creative Commons Attribution CC BY 3.0. World Development Report 2013 : Jobs // <http://wdronline.worldbank.org/worldbank/a/langtrans>
8. Демчишак Н. Інвестиційний та фінансовий потенціал в умовах відкритості економіки: специфіка формування та співвідношення // Вісник Львів. Ун-ту. Серія екон. 2009. Вип. 41.С. 156-164.
9. Державне фінансове регулювання економічних перетворень: монографія / І.Я. Чугунов, А.В. Павелко, Т.В. Канева та ін.; за заг. ред. А.А.Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 376 с.
10. Запатріна І.В. Бюджетний механізм економічного зростання: монографія / І.В. Запатріна. – К.: Ін-т соц.-екон. стратегій, 2007. – 528 с.
11. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости процента и денег. Избранное / Дж.М. Кейнс. – М.: Эксмо, 2008. – 960 с.
12. Кенэ Ф. Физиократы. Избранные экономические произведения: [пер. с фр., англ. и нем.] / Ф. Кенэ [и др.] ; предисл. П. Н. Ключин. - [Юбилейн. изд.]. - М. : Эксмо, 2008. - 1199 с.
13. Крупка М. І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України: [монографія] / М. І. Крупка – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2001. – 608 с.
14. Кучер Г.В. Фінансовий потенціал розвитку: теоретичний аспект / Г.В. Кучер // Вісник КНТЕУ. – 2014. - № 4. – С. 92 – 105.
15. Лисяк Л. В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України: монографія / Л. В. Лисяк. – К.: ДННУ АФУ, 2009. – 600 с.
16. Лютий І. О. Теоретико-методологічні засади бюджетної політики / І. О. Лютий // Фінанси України. – 2009. – № 12. – С. 13-19.
17. Полозенко Д. В. Фінансова політика в умовах трансформаційної економіки України (1992 – 2008) / Д. В. Полозенко. – К.: НДФІ, 2008. – 392 с.
18. Сенчагов В. Обформировании новой парадигмы бюджетной политики / В. Сенчагов // Вопросы экономики. – 2013. – № 6. – С. 152-158.
19. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектору / Дж. Е. Стігліц. – К.: Основи, 1998. – 854 с.
20. Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 316 с.
21. Федосов В., Опарін В., Львовчкін С. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями / За наук. ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2002. – 387 с.
22. Чугунов І. Я. Бюджетний механізм регулювання економічного розвитку / І. Я. Чугунов. – К.: НІОС. – 2003. – 488 с.
23. Шумська С.С. Фінансовий потенціал України: методологія визначення та оцінки // Фінанси України. – 2007. - №5. – С. 55-64.

References

1. Afanas'ev M.P., Kryvohov Y.V. Modernyzatsiya hosudarstvennykh fynansov / 2-e yzd. – M. : Yzd. dom HU VShE, 2007. – 440 s.
2. B'iukenen Dzh. Suspil'ni finansy i suspil'nyj vybir / Dzh. B'iukenen, M. Masgrejv, A. Rychard ; [per. z anhli. avtor perekladu A.V. Ischenko] – K. : Vyd.Dim «Kyevo-Mohylians'ka Akademiia», 2004. – 176 s.
3. Blankart Sh. Derzhavni finansy v umovakh demokratii : vstup do finansovoi nauky [per. z nim. peredm. ta nauk. red. V. M. Fedosova]. – K. : Lybid', 2000. – 654 s.
4. Boholib T. M. Mistsevi finansy - K. : Korporatsiia, 2013. – 464 s.
5. Vahner A. Teoryia fynansov – L. : Petrokom, 1993. – 231 s.
6. Vasylyk O. D. Teoriia finansiv. – K. : NIOS. – 2000. – 416 s.
7. Vsemyrnyj bank. 2012 hod. Obzor Doklada o myrovom razvytyy – 2013: Zaniatost'. Vashynhton, okruh Kolumbyia: Vsemyrnyj bank. Lytsenzia: Creative Commons Attribution CC BY 3.0. World Development Report 2013 : Jobs // <http://wdronline.worldbank.org/worldbank/a/langtrans>
8. Demchyshak N. Investytsijnyj ta finansovyj potentsial v umovakh vidkrytosti ekonomiky: spetsyfyka formuvannia ta spivvidnoshennia // Visnyk L'viv. Un-tu. Seriia ekon. 2009. Vyp. 41.S. 156-164.

9. *Derzhavne finansove rehulivannia ekonomichnykh peretvoren': monohrafiia / I.Ya. Chuhunov, A.V. Pavelko, T.V. Kanieva ta in.; za zah. red. A.A.Mazaraki. – K.: Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, 2015. – 376 s.*
10. *Zapatrina I.V. Biudzhetnyj mekhanizm ekonomichnoho zrostannia: monohrafiia – K.: In-t sots.-ekon. stratehij, 2007. – 528 s.*
11. *Kejns Dzh. M. Obschaia teoriia zaniatosty protsenta y deneh. Yzbrannoe – M.: Eksmo, 2008. – 960 s.*
12. *Kene F. Fyzyokraty. Yzbrannye ekonomicheskye proyzvedenyia: [per. s fr., anhl. y nem.] predysl. P.N. Kliukyn. - [Yubylejn. yzd.] - M.: Eksmo, 2008. - 1199 s.*
13. *Krupka M. I. Finansovo-kredytnyj mekhanizm innovatsijnoho rozvytku ekonomiky Ukrainy: [monohrafiia] – L'viv: Vydavnychij tsentr L'vivs'koho natsional'noho universytetu imeni Ivana Franka, 2001. – 608 s.*
14. *Kucher G.V. Finansovyj potentsial rozvytku: teoretychnyj aspekt // Visnyk KNTEU. – 2014. - № 4. – S. 92 – 105.*
15. *Lysiak L.V. Biudzhetna polityka u systemi derzhavnogo rehulivannia sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku Ukrainy: monohrafiia – K.: DNNU AFU, 2009. – 600 s.*
16. *Liutij I.O. Teoretyko-metodolohichni zasady biudzhetnoi polityky // Finansy Ukrainy. – 2009. – № 12. – S. 13-19.*
17. *Polozenko D.V. Finansova polityka v umovakh transformatsijnoi ekonomiky Ukrainy (1992 – 2008) – K.: NDFI, 2008. – 392 s.*
18. *Senchahov V. Oformyrovanyu novoj paradyhmy biudzhetnoi polityky // Voprosy ekonomyky. – 2013. – № 6. – S. 152-158.*
19. *Stihlits Dzh. E. Ekonomika derzhavnogo sektoru – K.: Osnovy, 1998. – 854 s.*
20. *Fedonin O.S., Riepina I.M., Oleksiuk O.I. Potentsial pidprijemstva: formuvannia ta otsinka: Navch. posibnyk. – K.: KNEU, 2003. – 316.s.*
21. *Fedosov V., Oparin V., L'ovochkin S. Finansova restrukturyzatsiia v Ukraini: problemy i napriamy / Za nauk. red. V. Fedosova. – K.: KNEU, 2002. – 387 s.*
22. *Chuhunov I. Ya. Biudzhetnyj mekhanizm rehulivannia ekonomichnoho rozvytku – K.: NIOS. – 2003. – 488 s.*
23. *Shums'ka S.S. Finansovyj potentsial Ukrainy: metodolohiia vyznachennia ta otsinky // Finansy Ukrainy. – 2007. - №5. – S. 55-64.*

ДАНИ ПРО АВТОРА

Кучер Галина Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
Київський національний торговельно-економічний університет,
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна
e-mail: galinakucher@bigmir.net

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Кучер Галина Викторовна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов
Киевский национальный торгово-экономический университет,
ул. Киото, 19, г. Киев, 02156, Украина
e-mail: galinakucher@bigmir.net

DATA ABOUT THE AUTHOR

Galyna V. Kucher, Ph.D. in Economical Science, Associate Professor
Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv,
19, Kioto street, Kiev, 02156, Ukraine
e-mail: galinakucher@bigmir.net

УДК 336.27

БОРГОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

Лисяк Л.В.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та практичних питань боргової політики держави в умовах реформування публічних фінансів. Мета роботи – окреслення напрямів удосконалення управління державним боргом в Україні та реалізації боргової політики України в умовах реформування системи публічних фінансів. Метод і методологія проведення роботи – використано загальнонаукові та спеціальні методи: аналізу, порівняння, наукової абстракції та ін.

Результати роботи – здійснено аналіз державного боргу як результату певного типу бюджетної політики та потенційного інструменту розвитку країни. Доведена необхідність ефективного управління державним боргом з використанням системи методів. Розкрито основні напрями боргової політики в Україні, що спрямовані на зниження її боргової залежності.

Висновки. Боргова політика держави є невід'ємною складовою бюджетної політики. Тому в руслі сучасних економічних реформ (децентралізації бюджетних відносин, розширення бюджетних прав місцевих органів влади і надання самостійності в бюджетних повноваженнях регіонам та органам самоврядування) ефективна боргова політика має здійснюватися у відповідності із стратегічними і тактичними напрямами бюджетної політики, які спрямовані на підвищення ефективності державних видатків; удосконалення механізму середньострокового бюджетного прогнозування; продовження процесу оптимізації кількості бюджетних програм та кількості головних розпорядників бюджетних коштів; удосконалення програмно-цільового методу бюджетування; забезпечення прозорості та відкритості бюджетного процесу; підвищення ефективності державних інвестицій; зменшення дефіциту бюджету; підвищення ефективності боргової політики; збереження високого рівня інвестиційних видатків зведеного бюджету; підвищення соціальних стандартів та оптимізації видатків на соціальні проекти.